یادگیری ماشین

نیمسال دوم ۱۴۰۲-۱۴۰۱ مدرس: دکتر سید ابوالفضل مطهری

درس نامه دهم

یکی از مباحث مهم در یادگیری ماشین، انتخاب مدل مناسب میباشد. به عنوان مثال در مساله دسته بندی دو روش مختلف را یاد گرفته ایم: LDA و Logistic Regression. حال سوال این است که بین این دو کدام را انتخاب نماییم.

معیارهای انتخاب مدل

دلایلی را که یک مدل را بر مدل دیگر ترجیح میدهیم میتواند متعدد باشد. در زیر تعدادی از آنها را بیان میداریم.

۱. كيفيت تعميمپذيري

شاید از مهمترین دلایلی که یک مدل را بر مدل دیگر ترجیح میدهیم کیفیت آن در عمل میباشد. در این درس از این جهت به انتخاب مدل میپردازیم.

۲. پیچیدگی محاسباتی

ممکن است زمان یادگیری یک مدل بسیار طولانی باشد و یا از قدرت محاسباتی موجود بالاتر باشد. یا اینکه یک مدل را بایستی برای دادههای جدید آموزش دهیم که بار محاسباتی کم مورد نظر است. همچنین در زمان اجرای مدل ممکن است برای سرویس دادن به تعداد زیادی کاربر مجبور باشیم تا از مدل های ساده تر استفاده نماییم. همچنین مدلهای ساده تر قابلیت اجرا روی دستگاههای ساده تر را دارند و بنابراین ممکن ازست آنها را ترجیح دهیم.

۳. تفسیرپذیری

در یک کاربرد عملی ممکن است کاربر به اینکه پیشگویی چگونه و با چه مولفه هایی انجام گرفته است اهمیت داشته باشد. به عنوان مثال در مسائل پزشکی یک متخصص نیاز دارد که کدام ژنها در یک بیماری تاثیر دارند.

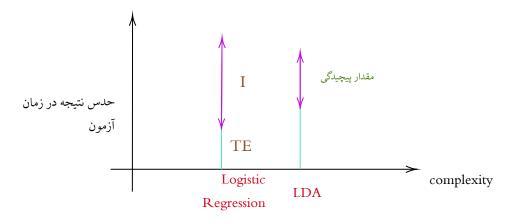
روشهای انتخاب مدل

بدین منظور از داده ها بایستی استفاده کنیم قدرت تعمیم این دو روش را بسنجیم. بدین منظور دو راه وجود دارد.

۱. روشهای تحلیلی

٢. روشهاي احتمالاتي

در روش تحلیلی از روی دادههای آموزش یک حدسی برای نتیجه آزمون میزنیم و از روی آن یکی از روشها را که بهترین نتیجه دارد را انتخاب میکنیم:

به عنوان مثال در شکل فوق هر چند LDA در زمان آموزش دارای ریسک بالاتری است ولیکن حدس ما از مقدار آزمون کوچکتر بوده و بنابراین آن را انتخاب مینماییم.

$$\widehat{\mathsf{TEST}\,\mathsf{ERR}\mathsf{OR}} = TE + I$$

در روش احتمالاتي، دادهها را به سه قسمت تقسيم مينماييم.

داده									
آموزش	validation	آزمون							

با دادههای آموزش پارامترهای مدلها را یاد میگیریم و سپس با دادههای validation مقدار تعمیم هر کدام را تخمین میزنیم. سپس آنرا که بهترین تعمیم را دارد انتخاب میکنیم. دادههای آزمون برای ارزیابی بهترین مدل مورد استفاده قرار میگیرند.

نمونه برداری مجدد (Resampling)

در روش احتمالاتی تقسیم داده ها به سه قسمت آموزش، اعتبارسنجی و آزمون زمانی مناسب است که داده های فراوانی در اختیار داشته باشیم. اگر داده ها به میزان کافی نباشد بایستی از روش های نمونه برداری مجدد استفاده نماییم. یکی از روش های پرکاربرد روش اعتبارسنجی متقابل cross validation می باشد. در ادامه به این روش می پردازیم.

				داده		
	•	•	٠	•		
						- آزمه ن

در این روش یک قسمت از داده ها را به عنوان آزمون جدا کرده و مابقی داده را به K قسمت مساوی تقسیم مینماییم. آنگاه داده های K-1 قسمت را برای یادگیری پارامترهای مدل ها مورد استفاده قرار می دهیم و اعتبار سنجی را روی آن قسمت که استفاده نشده است، انجام می دهیم. این عمل را K بار انجام می دهیم و برای هر مدل K مقدار از تخمین میزان ریسک بدست می آوریم، متوسط این اعداد برابر است با تخمین از میزان ریسک مدل ها:

$$CV_{(k)} = \frac{1}{K} \sum_{i=1}^{K} L_i$$

به طور خاص اگر تعداد نمونههای مورد استفاده n باشد و K=n قرار دهیم، آنگاه اعتبار سنجی یک طرفه خواهیم Leave-one-out CV (LOOCV) داشت.